

Biuro Wydziału Nauk o Zdrowiu

wpłynęło dnia 7.01.2022r.

DW No 28 - 2/2022 JBU

UNIwersYTET MEDYCZNY IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCLAWIU

Wydział Lekarski

Katedra i Klinika Psychiatrii

Kierownik: prof. dr hab. n. med. Joanna Rymaszewska

Wrocław, 27.01.2022

Recenzja rozprawy doktorskiej

pani **Sylwii Michałowskiej**

***Psychologiczne komponenty funkcjonowania kobiet z mutacją genetyczną BRCA1
i/lub BRCA2 w kontekście decyzji o wykonaniu operacji profilaktycznych -
mastektomii i adnektomii.***

zrealizowanej pod kierunkiem promotorki,
prof. dr hab. n. zdr. Agnieszki Samochowiec

zleconej w dniu 15. grudnia 2021 r. przez Radę Naukowej Dyscypliny Nauk o Zdrowiu
Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie
pod przewodnictwem prof. dr hab. n. zdr. Beaty Karakiewicz

Przedstawioną rozprawę oceniono zgodnie z wymogami określonymi w art. 187
Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U.2020.85 z
późniejszymi zmianami).

Epidemiologia raka piersi jest dla kobiet bezwzględna a konsekwencje choroby
dotykają każdej ze sfer życia pacjentki. Doktorantka, pani mgr Sylwia Michałowska,
trafnie i z dużym ładunkiem przekazu zatytułowała pierwszy podrozdział wstępu -

UNIWERSYTET MEDYCZNY

IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCŁAWIU

"mutacja genetyczna *BRCA* to szczególnie rodzaj dziedzictwa genetycznego". Działania profilaktyczne obejmują niezwykle trudne emocjonalnie i życiowo decyzje, szczególnie dla młodych kobiet, o podjęciu bądź nie operacji profilaktycznych - mastektomii i adneksektomii. Właśnie obszar funkcjonowania psychologicznego kobiet z mutacją genetyczną *BRCA* doktorantka obrała za cel swojej pracy doktorskiej. Zdecydowała się również na podjęcie próby określenia powiązań badanych zmiennych z danymi socjodemograficznymi i historią nowotworową kobiet w kontekście podejmowania przez nie decyzji o wykonaniu profilaktycznych zabiegów chirurgicznych - mastektomii i adneksektomii. Tytuł rozprawy jest sformułowany odpowiednio do obranego celu badawczego. Czynniki i zmiennymi badanymi były tak istotne konstrukty psychologiczne jak cechy osobowości, umiejscowienie kontroli zdrowia, ocena ciała, satysfakcja seksualna i satysfakcja ze związku. We wstępie teoretycznym doktorantka rzetelnie i systematycznie omawia szereg aspektów związanych z nowotworem piersi, w tym czynniki ryzyka, możliwości profilaktyki i działań prozdrowotnych, a także funkcjonowania psychologicznego. Uzasadnia tym samym trafnie wybór zmiennych badanych. Po tej wyczerpująco przedstawionej wiedzy teoretycznej można zapoznać się z celem rozprawy naukowej oraz sześcioma szczegółowymi pytaniami badawczymi, hipotezą podstawową oraz sześcioma hipotezami badawczymi rozprawy.

By sprostać temu zadaniu Doktorantka zrekrutowała w krótkim czasie kilku miesięcy imponującą liczbę 310 respondentek, u których wykryta została mutacja genetyczna *BRCA1* i/lub *BRCA2*, korzystając z Onkologicznej Poradni Genetycznej przy Międzynarodowym Centrum Nowotworów Dziedzicznych w Szczecinie. Grupa badana była jednorodna pod względem obciążenia (wszystkie respondentki miały osobisty i/lub rodzinny wywiad w kierunku występowania nowotworu) oraz, co ważne dla obranego celu badawczego, niewystępowania w chwili badania objawów mogących wskazywać obecność nowotworu. Wśród respondentek była podgrupa kobiet, które zdecydowały się na wykonanie operacji profilaktycznej stanowiąc, co ciekawe, 47,1% całej grupy badanej. W badaniu, realizowanemu w Instytucie Psychologii Uniwersytetu

UNIwersytet Medyczny

IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCLAWIU

Szczecińskiego wykorzystano pięć znanych i sprawdzonych psychometrycznie, wiarygodnych kwestionariuszy oraz ankietę własną. Procedury rekrutacji do badania są poprawne, z jasno określonymi kryteriami włączenia do badania oraz kryteriami wykluczającymi. Podobnie – poprawnie opisano obrane metody statystyczne. Projekt badawczy uzyskał zgodę Komisji Bioetycznej Instytutu Psychologii Uniwersytetu Szczecińskiego w Szczecinie. Protokół badania został poprawnie zaprojektowany a badanie przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi standardami. Narzędzia badawcze dobrano prawidłowo.

W kolejnych rozdziałach doktorantka przedstawia systematycznie i starannie wyniki weryfikujące założone hipotezy, a w tabeli 44 podsumowuje w sposób klarowny uzyskane wyniki. Dyskusja jest przeprowadzona sprawnie, warto i kompetentnie w oparciu także o dane spośród niemal 300 aktualnych i odpowiednio dobranych pozycji piśmiennictwa wykorzystanych w rozprawie. Spis skrótów, tabel, rycin oraz załączniki zawierające wykorzystane kwestionariusze dopełniają całość i pozwalają czytelnikowi bez kłopotu analizować całość pracy. Tym samym jednoznacznie pozytywnie oceniam układ rozprawy doktorskiej oraz rodzaj i objętość poszczególnych jej składowych.

W tak obfitym maszynopisie, liczącym 170 stron, trudno ustrzec się przed drobnymi błędami literowymi czy interpunkcyjnymi, np. str. 119, w wynikach, w zdaniu zaczynającym się od "Cechy osobowości...."nieprawidłowo odmienione są cechy osobowości właśnie i brak w kilku miejscach spacji. W całej rozprawie takie błędy są nieliczne i nie wpływają w żaden sposób na jej odbiór i ocenę.

Uwzględniając całość pracy uważam podjęcie tematyki i przeprowadzenie tego badania pani Sylwii Michałowskiej za wartościowy krok w kierunku pogłębienia i poszerzenia naszej wiedzy na temat znaczenia cech osobowości dla podejmowania decyzji bo wykonaniu bądź nie operacji profilaktycznych. Uwzględnienie satysfakcji w związku, oceny ciała, satysfakcji seksualnej oraz umiejscowienia kontroli zdrowia wydają się być również istotnymi czynnikami, które powinny być uwzględniane podczas pracy psychologicznej z pacjentkami z grupy ryzyka onkologicznego. W

UNIWERSYTET MEDYCZNY

IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCŁAWIU

oparciu o zebrane podczas pracy doktorskiej doświadczenia zachęcam doktorantkę do kontynuowania swoich badań, np. z wykonaniem podobnego badania w grupie pacjentek z chorobą nowotworową w rodzinie lub osobiście bez mutacji genetycznej BRCA i u zdrowych oraz dalszą eksplorację tematyki tak ważnej dla dalszego rozwoju skutecznej terapii osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ocena końcowa

Podsumowując, w mojej opinii przedstawiona Radę Naukowej Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie dysertacja pani Sylwii Michałowskiej prezentuje bardzo dobrą ogólną wiedzę teoretyczną kandydatki w dyscyplinie oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest oryginalne rozwiązanie problemu naukowego co pozwala mi zawnioskować do Wysokiej Rady o przyjęcie rozprawy doktorskiej i dopuszczenie pani Sylwii Michałowskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Z uwagi na powyżej wymienione walory pracy a także niedopatrzenie się nieprawidłowości w starannym, rzetelnym przeprowadzeniu badania naukowego oraz przygotowaniu rozprawy doktorskiej z satysfakcją wnoszę o jej wyróżnienie.
